

SUOMENSELÄN ALUEEN VIRKISTYSKÄYTÖN KEHITTÄMINEN

Loppuraportti 2014

SISÄLLYS

1. Hankkeen toteuttajan nimi	3
2. Hankkeen nimi ja hanketunnus	3
3. Hankkeen tavoitteet	3
a. Ylemmän tason tavoitteet, joiden osa hanke on	3
b. Hankkeen tavoitteet	3
4. Hankkeen toteutus	3
c. toimenpiteet	4
d. aikataulu	5
e. resurssit	5
f. toteutuksen organisaatio	5
g. kustannukset ja rahoitus	5
h. raportointi ja seuranta	6
i. toteutusolelutukset ja riskit	6
5. Yhteistyökumppanit	6
6. Hankkeen tulokset ja vaikutukset	6
7. Esitykset jatkotoimenpiteiksi	7
8. Allekirjoittajat ja päiväys	7

1. Hankkeen toteuttajan nimi

Ähtärin kaupunki

2. Hankkeen nimi ja hanketunnus

Suomenselän alueen virkistyskäytön kehittäminen
Hanketunnus: 1962/3570-2013

3. Hankkeen tavoitteet

a Ylemmän tason tavoitteet, joiden osa hanke on

Hankkeen ylemmän tason tavoitteena on nostaa Ähtärin, Soinin ja Alajärven Lehtimäen alueelle sijoittuvan Suomenselän näkyvyyttä ulkoilu- ja virkistysalueena ja kehittää alueen luonteeseen sopivia aktiviteetteja liittyen luonnon elementtien ja kulttuurihistorian hyödyntämiseen. Tavoitteena on myös luoda alueelle oma brändi, jonka avulla aluetta markkinoidaan ja virkistys- ja matkailukäyttöön soveltuvia toimintoja ja palveluita nostetaan esiin.

b. Hankkeen tavoitteet

Hankkeen tavoitteena on selvittää Arpaisten alueen olemassa olevat virkistys- ja matkailukäyttömahdollisuudet sekä tehdä suunnitelma, miten toimintoja on mahdollista kehittää. Toiminnan kehittämistä lähestytään omatoimiretkeily- ja matkailunäkökulmasta siten, että kehittämistoimet tuovat alueen asukkaille ja alueelle tuleville matkailijoille uusia omatoimivapaa-ajan palveluja. Toinen lähestymistapa on selvittää, mitä alueelle sopivista palveluista matkailu- ja ohjelmalveluyritykset voivat tuottaa. Hankkeessa suunnitellaan uusia alueen käyttö- ja hyödyntämismahdollisuuksia sekä selvitetään mahdollisimman pitkälle niiden toteuttajatahot ja toimintojen käynnistämisen- ja organisointitavat. Suunnittelualueeseen kuuluvat Ähtäri ja Soini, joiden alueella Arpaisten reitti kulkee, ja jonka käytön kehittäminen ja kunnostuksen suunnittelu sisältyvät hankkeeseen. Aluetta tullaan markkinoimaan kotimaahan ja ulkomaille.

4. Hankkeen toteutus

c. toimenpiteet

Hankkeen järjestäytyminen

Hankkeen työryhmään valittiin Varpu Sankelo/Ähtärin kaupunki, Eija Kuoppa-aho/Ähtärin kaupunki, Pirkko Ylätaalo/Soinin kunta, Paula Kempainen/Soinin kunta ja Osmo Sivén/Ähtärin kaupunki.

Syksy 2013: Projektipäällikkö kartoitti syksyllä Arpaisten alueen nykytilanteen -reitit, reittien kunto, opasteet, viitoitukset, Arpaisten rakennukset. Olemassa olevien reittien tarkistuksessa ja uusien reittien suunnittelussa oli lisäksi apuna kolmas sektori.

Kuntien, urheiluseurojen sekä matkailualan toimijoiden kanssa on tehty yhteistyötä.

Samoin on oltu yhteydessä maanomistaja Metsähallitukseen eri toimintojen suunnittelussa.

Kevät-kesä 2014:

Tarkoitus on että jatkossa Multiantien ja Rämäläntien varteen saadaan luontokohdekyltit, joilla retkeilijät opastetaan Arpaisille. Toistaiseksi näitä kylttejä ei voida laittaa, koska alueen palveluvarustus ei riitä luontokohteen kriteereihin.

Suunniteltiin opastus Arpaisille, P-paikat (liikennemerkkit), osoitteet, koordinaatit, opastus paikan päällä, uusien ja vanhojen reittien merkintä, Kalevin kiekka 3,5 km, Arpaiskämpä - Arpainen järvi 0,4 km ja Arpaiskämpä – Saarilammin laavu 4,3 km(kuntien omana työnä merkittiin nämä lähireitit maastoon), kartat P-paikoille, kämpälle.

Tämä aineisto reittikuvauksineen laitettiin ostopalveluna nettiin ja mobiiliin jokaisen saataville.

Hankkeen avulla omatoimimatkailija löytää Arpaisille ja näkee mitä Arpainen tarjoaa.

Urheiluseurojen kanssa ja kuntien Soini-Ähtäri kesken on tehty yhteistyötä tapahtumien suunnittelussa, Arpaisten patikka kesällä ja Arpaisten hiihto sekä Suomenselän Satanen -hiihto talvella.

Uusi reitti Kalevin kiekka 3,5 km otettiin virallisesti käyttöön 5.6.2014.

Palautetta Arpaisten yleisopastuksesta ja uusien reittien toimivuudesta on saatu mm. Sedu Koulutien leirikoululta 13.-14.8.2014, mukana 33 oppilasta ja opettajaa.

Lisäksi yleisopastusta on testattu henkilöillä ja ryhmillä, jotka eivät ole ennen Arpaisilla käyneet.

Arpaisten alueen harjumuodostuman synty on saatu hankkeen aikaan kirjoitettua jälkipolvien luettavaksi Teuvo Pajukosken, DI maanmittaus, ansiosta.

Tätä aineistoa on käytetty myös Arpaisten nettisivuilla.

Raportti liitteenä.

Hankkeen aikana nousi esille seuraavat asiat Arpaisten alueen palvelutarjonnan parantamiseksi:

- luontokohdekyltit Multiantien ja Rämäläntien varteen sitten kun Arpaisten alueen palvelutarjonta on siihen riittävä
- Löytömäentie 470 osoitteessa Haasia-ahon tienviittaan lisätään Arpainen viitta
- itä P-paikalta kämpälle väli tasataan soralla tms lähes esteettömäksi reitiksi
- viimeinen kilometri tietä itä P-paikalle tullessa tasattava
- joen ylittävä silta korjataan
- kämpän katto korjataan ja itäpuolen räystäääseen laitetaan vesikouru
- kämpän seinät käsitellään punamullalla
- kämpän seinään itäpuolelle sijoitetaan ilmoitustaulu
- nuotiokehän penkit ja pöytä uusitaan, nuotiokehän pohjoispuolelle rakennetaan laavu
- telttapaikka harjulla opastetaan
- saunan ja kämpän alimmat hirsikerrat uusitaan
- Arpainen järven rantaan tehdään laiturit ja rantakivelle tikkaat
- saunan lauteiden portaat uusitaan
- saunan luona olevaan kaivoon lisätään yksi rengas ja sen ympärille suodatin hiekkaa
- saunasta joelle menevät pitkospuut uusitaan
- kämpä – pohjoinen P-paikka välille tehdään kolme taukopaikkaa (pöytä-penkki) tai ainakin pyöreitä kelopenkkejä ja noin puoleen matkaan lyhyt laiturit Iso Koirajärven rantaan
- pohjoinen P-paikka Saarilampi välille laitetaan kelopenkki

- infotolppa ja opasviitat kämpällä uusitaan
- Arpainen Soini välille laitetaan kahden kilometrin välein turvatolpat, joissa on pelastuslaitoksen käyttämät GPS-merkinnät
- kämpän ja joen itäpuolella olevalle kalliopohjaiselle Tammikankaalle tehdään reitti
- uusien reittien opastolppiin laitetaan merkinnät, joista näkyy sekä kuljettu että jäljellä oleva matka
- uudet merkityt reitit (tuotekortit, reittikuvaukset) lähetetään Suomen ladulle ja Etelä-Pohjanmaan Matko3 hankkeelle, missä ne Outdoorsfinland hankkeen jatkon? kautta ovat kansallisesti ja kansainvälisesti näkyvillä.

d. aikataulu

1.9.2013 – 31.8.2014

e. resurssit

Ähtärin kaupunki, sivistystoimi, liikuntatoimenjohtaja Osmo Sivén osa-aikaisena projektipäällikkönä ajalla 1.10.2013 – 30.8.2014: Ähtärin kaupungin sivistysjohtajan päätös 24.10.2013 § 192/2013 ja kaupunginjohtajan päätös 8.1.2014 § 2/2014.

Kolmas sektori, matkailuala sekä Soinin kunta ja Ähtärin kaupunki ovat koko hankkeen toiminta-ajan osallistuneet Arpaisen alueen kehittämistyöhön.

f. toteutuksen organisaatio

Hankkeen vastuuhenkilö on elinkeinopäällikkö Varpu Sankelo Ähtärin kaupungilta ja osa-aikaisena projektipäällikkönä on toiminut Ähtärin kaupungin liikuntatoimenjohtaja Osmo Sivén. Hankkeelle asetettiin työryhmä, jossa olivat edustettuna Ähtärin kaupunki ja Soinin kunta. Ähtäriä ryhmässä edustivat sivistystoimenjohtaja Eija Kuoppa-aho ja elinkeinopäällikkö Varpu Sankelo sekä Soinia vapaa-aikatoimenjohtaja Paula Kemppainen ja yritysneuvoja Pirkko Ylätalo. Lisäksi työryhmän kokouksiin on kutsuttu tarvittaessa asiantuntijajäseniä.

g. kustannukset ja rahoitus

Rahoitussuunnitelma on muutoksin hyväksytty 16.12.2013 Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen päätösnumerolla 40484 Dnro1962/3570-2013

Kustannukset

Palkat ja palkkiot	25.000 €
Ostopalvelut	3.000 €
Kotimaan matkakulut	5.000 €
Muut kustannukset	1.000 €
Vastikkeetta hankkeen hyväksi tehty työ	6.000 €
Yhteensä	<u>40.000 €</u>

Rahoitus

Julkinen rahoitus	32.000 €
Yksityinen rahoitus	8.000 €

Yhteensä 40.000 €

1.9.2013-31.8.2014 hankkeen kokonaiskustannukset olivat:

Palkat ja palkkiot	32.726,20
Ostopalvelut	2.600
Kotimaan matkakulut	2.059,41
Muut kustannukset	654,97
Vastikkeetta hankkeen hyväksi tehty työ 630 h	6.300
Yhteensä	<u>44.340,58 €</u>

Rahoitus

A. ELY-keskukselta haettava rahoitus 25.600 saatu avustusta 31.12.2013 5.300

B. Kunnat, Ähtäri, Soini	6.400
C. Julkinen rahoitus yhteensä	<u>32.000</u>
D. Yksityinen rahoitus	<u>8.000</u>
- rahallinen osuus	2.000
- vastikkeetta tehtävä työ	6.000
Yhteensä	<u>40.000</u>

h. raportointi ja seuranta

Työryhmä on kokoontunut yhteensä viisi kertaa: 8.10.2013 Ähtärissä, 11.12.2013 Soinissa, 20.2.2014 Ähtärissä, 23.4.2014 Soinissa ja 28.8.2014 Ähtärissä
Työryhmässä on seurattu hankkeen etenemistä.

i. toteutusolelut ja riskit

Hanke on edennyt suunnitelman mukaisesti.

5. Yhteistyökumppanit

Yhteistyötä on tehty yksityisten ihmisten, urheiluseurojen ja matkailualan yrittäjien kanssa Arpaisen alueen nykytilakartoituksessa. Lisäksi Ähtäriin kaupunki ja Soinin kunta ovat yhdessä käyneet läpi aluetta. Taustalla on tukena myös Matkailun edistämiskeskuksen koordinoima kesäaktiiviteettien Outdoors Finland -kehittämishankkeen sekä MATKO3 - Matkailun koordinointi Etelä-Pohjanmaalla hanke 14689. Mane Säli - matkailun nettimarkkinoinnin ja sähköisen liiketoiminnan edistäminen Pohjanmaan kautta on myös antanut tukea Suomenselän alueen virkistyskäytön kehittämishankkeelle.

6. Hankkeen tulokset ja vaikutukset

Syksyn aikana 1.9.-31.12.2013 saatiin kartoitettua kehittämistoimenpiteitä tarvitsevat kohteet Arpaisen alueella. Yhteistyö sidosryhmien kanssa kehittyi.

Tämän jälkeen 1.1.-30.8.2014 on kartoitettu eri liikuntamuotojen sopiminen Arpaisille. Luonnonsuojelualue asettaa melkoisesti rajoituksia, luontoa alueella tulee kunnioittaa, säästää ja suojella, retkeilijät pyritään pitämään jo olemassa olevilla nykyisillä poluilla ja reiteillä,

7. Esitykset jatkotoimenpiteiksi

Hyväksytyn suunnitelman mukaisesti on tehty talvi-kevät 2014 kehittämissuunnitelmia niille kohteille ja toiminnoille, jotka tarvitsevat kehittämistoimenpiteitä ja investointeja.

Kohdassa toimenpiteet 4 c on listattu näitä Arpaisen alueen asioita. Jatkorahoitushakemuksia ei toistaiseksi ole hankkeen pohjalta tehty mutta kunnat, Ähtäri ja Soini, ovat osoittaneet mielenkiintoa alueen jatkokehittämiseen.

Rakentamiseen liittyvissä asioissa tulee olla yhteistyössä Metsähallituksen kanssa, näin maanomistajan näkemys tulee huomioiduksi.

Alueen näkyminen valtakunnallisesti ja kansainvälisesti toteutuu osin jo tämän hankkeen kautta tehdyillä www.arpainen.fi sivuilla ja Ähtäriin matkailun markkinoinnin, ÄhtäriZooResortin kautta.

Visit pohjanmaa hanke on koonnut pohjanmaalta valmiita retkeilyreittejä alueen markkinointiin. Sivulla www.visitpohjanmaa.fi on esittelyssä Kierinniemen luontopolku ja Nallenpolku Ähtäristä sekä Kuninkaanpolku Soinista. Reittikuvaukset on käännetty englannin, saksan, venäjän ja ruotsin kielelle.

Arpaisen reitit eivät ehtineet mukaan, mutta aineisto on valmis kun retkeilyyn liittyviä jatkohankkeita alueellisesti ja valtakunnallisesti tehdään.

Ähtärissä 28 / 11 2014

Jarmo Pierimäki
kaupunginjohtaja

Arja Väliaho
talousjohtaja